

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FŐGYZETÉSI ÉS AD-ADAPT MINTAALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési ár helyben, házhoz hordva
Egész évre . 12.- kor. Negyedévre . . 3.- kor.
Félévre . . . 6.- kor. Egy óra . . . 1.- kor.
Egyes szám ára 4 fillér.

Felelős szerkesztő:
SIMONISTVÁN.

Lapkiadó:
HOROVITZ ZSIGMOND.

Előfizetési ár idekre, postán küldve:
Egész évre . 18.- kor. Negyedévre . . 4.50 kor.
Félévre . . . 9.- kor. Egy óra . . . 1.50 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Darabos-utca 7. sz. a. — Telefon 412. szám.

A küzdelem mérlege.

Ha a két nyári hónap parlamenti számadásait összevetjük, megállapíthatjuk, hogy a mérleg Kfuen miniszterelnök ur számlájára veszteséggel zárul.

Nagy bátorsággal, hittel, reményességgel, büszkeséggel és cinizmussal indult a küzdelembe, s most lehetetlen, hogy be ne lássa, hogy rosszul számított és erősebb ellenfelekre talált, mint képzelte és szeretne volna. Lebecsülte az ellenzékét.

Azt hitte, hogy annak tagjai is olyan fából vannak faragva, mint az ő katonái.

Zsinóron lehet őket ráncigálni.

Nem igaziak Csak az ajkuk hirdeti az ígéretet, s érzésükben, gondolataikban majd ijedten keresik a kivezető utat, hogy népeiknek bernük való hitét egyrésztől megőrizhessék s másrésztől biztosíthassák a maguk kényelmét is.

De hát akik egész életükben csak felfelé a halalomra néztek, akik a napfeljöttét, csillagok hullását mindig csak Bécs felől várják, — hogy is érezhetnék, hogy is gondolhatnák, hogy is érthetnék meg azt, hogy akadnak emberek, akiknek imádságuk, álmuk, eszményük,

boldogságuk a haza szeretete, érette küzdeni, dolgozni, fáradni s áldozni, hanem a végletekig.

Micsoda aleacsony üzleti számítás volt komoly alapon álló s elveit a hatalma, az egyéni boldogulást is könnyű szerrel feláldozó pártól azt hinni, azt képzelni, s e hitben látszólagos csapdába is állítani, hogy a nyár melege, — a nap heve, forrósága — a család kérései, a testnek, a léleknek pihenésre ösztönző végyei elegendők lesznek a nemzeti ügy lanyha, gyenge képviselőit!

Micsoda sivár lélek s gyenge környezet lehet az, amelyben ilyen gondolatok irányítják a kormányzati terveket!

Micsoda kicsinyes, frivol fejtógása a köznek, az önzetlenségnek, az érdekelttségnek, amikor folytonosan az egyéni jobblétre, érdekekre építik számadásaikat. A miniszterelnök ur hát rosszul számított. S mert számítása alapján hibás, el is fogja veszteni s el is kell vesztetnie a játszmát.

Megtanulhatnak tőle, mi a lelkierő, az élvekbe vetett hit s az érettség való készség!

Egy kicsike csapat, amelyik csak

önmagában bizik, amelyik nem számít senkire, köszönti a veleküzdőt, a segítőt, de erősnek érzi magát kicsinységében is, egyedül is, mert érzi, hogy az ügy, a cél, amelyért küzd, igazságos és becsületes.

Ezzel az elszánt csapattal szemben, — most, hogy a nyári meleg nem ölte ki belőlük az energiát, — nem kacagtató-e, nem mulatságos-e, hogy újból az ijesztgetés egyverével küzdenek?!

Hát ki ijed meg a választások hitesztelésétől ebből a csapattól?!

Ki adja be ezért a derekát?!

Ki az, aki csak egy fokkal is mérseklí harci tüzet, kitartását és hevét?!

Hisz a világ csufijára, amióta a törvényhozás a képviselői megbízólevél tartamát három évről ötre emelte, — még egy ciklus sem tartott öt évig, — a legtöbb háromig sem s esztendő-esztendő után hangos volt a választások zajától, s mindegyik azért volt, mert az ellenzék nem engedte az ország lakosai aránytalan megterhelését, jogait és alkotmányát.

Hát mi sem engedjük! Az ország közönsége már kiábrándult a koalíciós kormány sajnálatos szereplése miatti el-

Virágregék.

Irta: SZ.

III. Csinált-virágok.

Prolog.

Suhogó selyem béli ruhák hazug dísz, tanc termek, szalonok, édes titku női öltözök szívet, szemet megtévesztő virága: csinált virág, magad vagy a zálnokság, a tettetés. Az ősz hervasztó lehe nem érinti selyem rongyaidat, hanem mikor a szállingó apró porszemek, a napsugár kiszívja színed, akkor ismét az leszesz a mi voltál limlom-rongy. Szerelmes ifju szívek nem üdvözlik egymást csinált-virággal, szemérmes ártatlan leányok imakönyv lapjain nem őrzik meg a selyem rongy leveleket. Te vagy csinált virág maga a hazugság, szívnek-szemnek megcsalása. Egy szál eleven virág, még ha gyom, dudva virulása is többet ér nekem, mint mind-mind ti csinált- virágok.

ELZA.

Erzsinek hívták régen, meg Erzsóknak is, ahogy az ajkára jött az anyjának, aki mosónő volt a külső-soron, ott is a legutolsó házban. Az apját nem ismerte, az anyja sem említette előtte soha.

Erzsike anyja mosott egész nap. A felszálló gőz párázat fullasztóvá tette a szoba egész levegőjét, különösen télen, mikor beszorultak a szobába s sem lehetett kitémasztani a rozoga ajtót, amelyen örült rohanással szökött volna ugyan

meg a forró párázat, de a betóduló hideg meg ki hűtötte volna a szobát. Ez pedig ártott volna a kis Erzsóknak, akit nagyon szeretett az anyja.

Tehát az ajtó zárva volt, sőt alól vastag posztó széllel be is voltak szögezve a nyílásai. A kis vizes ablakok alja pedig fűrész porral, meg hamuval volt behintve, amellyel gyakorta folytatott örül tviaszkodást a szél, meg a zivatar.

Ilyenformán a megszorult levegő tele volt vízpárázattal, mely oda nyalakodott a meszelt falakra. Sárgás, vizes falak voltak ezek, az ablakablak pedig örökké nedvesek, gyöngyösek. Ez még a kisebb baj lett volna, de mikor a vasaló tüze kiokádta a maga tudót-ölő ördögeit, akkor az Erzsóknak sokszor megfájult a feje. A szén-gőzt, a gyilkos gázokat csak nagyon nehezen tudta megszokni a kis lány. Az anyja sirt is érte eleget.

Azután nőttön-nőtt az Erzsók, s anyja nagyra volt a szépségével.

Mert szép volt a lány, különösen azon a tavaszon, mikor először rjött haza a varrodából, mint már kész varrónő. Az anyja ugyanis sokáig gondolkodott, hogy mittevé legyen a lánnyal. Nehéz munkára nem adta volna egy fél világot. Mondta is a szomszédoknak:

— Dehogyan termet arra, nem surolásra, mosogatásra valók azok a szép, fehér kezek. Nézzék meg olyan, mint a bársony. Külömben olyan az egész lány. A nyaka, a karja... úgy a...

Végre is abban állapodott meg, hogy varrónőleánynak taníttatja ki. A varrógép olyan töke,

mely mincig meghozza a maga kamatját. Ördögös szerszám, ad kenyeret, módot, mindent.

Erzsók járta is a varrodát s kitanult úgy a hogy. Mert Erzsók sohasem erőltette meg magát, inkább puha lusta lány volt.

Tavaszi volt ekkor éppen, az udvaron csupa virág, az orgonabokor s olyan mámorosító volt a levegő, mintha ráfeküdt volna a lány szívére, lelkére.

Hát még mikor haza hozta az első heti keresményét. Azaz csak egy részét, A többi részén bluznak valót, csipkét, selymet hozott.

Erzsók az ilyenekre sokat adott. Az anyja pedig örült rajta:

— A ruha teszi az embert. Erzsók nagy tiri házakhoz jár. Köll a ruha, köll...

Egyszer azután Erzsókra kezdtek mondogatni ezt is, azt is. Most egy fehérilinderes ur kísérte haza, majd egy másik. Az utca gyerekei meg is bámulták, futottak is utána. Az a fehérilinderes ur pedig apró pénzdarabokat szórt a gyermekeknek, akik azután csak még jobban sívalkodtak utána.

Ekkor már Erzsók anyja egyáltalában nem mosott, csak néha-néha vasalt az uraknak. A keresztépülből felköltöztek az utcaiba. Szegényes, nyomoruságos szobácskák voltak ezek is, de hát legalább tiszták. Erzsók anyja, aki nagyon boldog volt eme változások miatt, egyre hajította:

— Még jobban is lesz. Sok pénzt keres az

Öndódon két és egynegyed hold föld eladó.
Értekezhetni tulajdonosnál: VI. kerület, Malom-köz 5. szám.

keseredését ügyesen felhasználható mostani kormány kábító jelszavaiból.

Ez a másfél esztendő meggyőzte a nemzetet arról, hogy „a nemzeti munka” jelszava csak csillogó, pattogó frázis volt, az igazi cél, amiért ez a kormány jött, amire megbízást kapott, valóra váltani a bécsiek álmát: — katonai mundaérba öltöztetni Magyarországot minden épkézláb emberét, fiat, — hogy a seregyonok erdejére támaszkodva nyugodtabb alapokon láthassa a dinasztia jövőendő fenmaradását, önkényét és hatalmát.

Mit törődik a kormány azzal, hogy kinek a vére, kinek a verejtéke hull, s terepmi elő a költségeket. Csak a kegy sugározzék kéve módra fentről! Csak egy ember legyen megelégedve, — ha milliók sirnak is, s könnyezve vonják meg éhező poronnyaitól a kenyeret...

Hát jöjjön a válasz! — A nemzeti lélek tele van elfojtott, elnyomott keserűséggel, hadd omoljon ki a pusztító láva, — ám lássuk kit takar el!

Megcsinálhatja a kormány a mérleget: bábokat remélt és — férfiakra talált. Férfiakra, akik, ha kell, amint állják a harcot, a csatát, a tüzet bent, — állni fogják kint is.

S ha választás lesz, — még ilyen nem volt. Lobogni fognak a szenvedélyek s a lelkek s a gondolatok fergege, viharzása fel fogják korbácsolni a nemzeti öntudatot: ébredjen fel utoljára, — vagy örökre elalszik!

Próbáljuk mee, — de rosszul számítanak, ha azt hiszik, hogyha a mostani küzdő ellenzék tagjait kiölik, akkor „rend és béke lesz.”

Nem! mert az elnyomottak s a jogtalanok jogaikat most már nem kérik, — hanem követelik.

S ezekben az embereken lesz el-

szántság és erő, gondoskodni fognak arról, hogy a régi küzdők mellé új harcosok is jöjjenek.

A személyek változnak, de a cél s az elszántság marad a régi.

Országgyűlés.

A t. Ház ülése.

A politikai helyzet fordulását mindenki szeptember közepére várta. Szájról-szájra járt az a vélemény, hogy akkor jön az erőszak s a miniszterelnök arra az időre kapott a királytól engedélyt az ellenzék akciójának letörésére. Ezt a hírt azóta megcáfolták s mert tényleg alapatlannak bizonyult, lassanként lekerült a politika szőnyegéről. Az erőszak helyett azonban olyan események történtek, amelyek a szeptemberre várt fordulatot kissé előre tolták, csaknem abban az értelemben, mint azt a miniszterelnök hirdette.

Ezt a látszólagos fordulatot a Kossuth-párt holnapi értekezlete hozta meg. A holnapi értekezlet elé mindenki, aki a politikával foglalkozik, a legnagyobb várakozással néz, mert az értekezletet olyan események előzték meg, amelyek az ellenzék további akciójára nagy befolyással lehetnek. Lengyel Zollának, a harcoló ellenzék ellen intézett alantós támadása. Schlichter János győri követnek a Kossuth-pártból való kilépése, de magának Kossuthnak több nyilatkozata is azt a látszatot kelti, mintha a Kossuth-pártban a új tendenciák uralkodnának, amelyek a közös harc ellen iránynak. Ha ez a kérdés a Kossuth-párt holnapi értekezletén szóba kerülne, a párt bomlását senki sem fogja megakadályozni tudja.

Erre vonatkozólag Justh Gyula a következőket mondotta tudósítónk előtt:

— Mi nyugodtan és objektív szemmel nézzük az eseményeket s megvárjuk, hogy a hol-

napi értekezleten mit fognak határozni. Akár jobbra, akár balra dől is el azonban a Kossuth-pártban a katonai javaslatok ellen folytatott harc kérdése, ez a függetlenségi és 48-as pártot eddigi akciójában nem gátolja. Mi folytatjuk a harcot, amelyet a nemzet érdekében indítottunk.

Az ülés lefolyásáról a következőket jelentjük:

Kabos Ferencz alelnök fél 11 órakor nyitja meg az ülést.

Jegyzők: Szász Károly, Szojka Kálmán, Beszki Antal.

A múlt ülés jegyzőkönyvét észrevétel nélkül hitelesítik.

Felolvassák ezután az interpellációs könyvet, melybe a régi interpellációkon kívül a következő újabb interpellációk jegyeztettek be:

Ostffy Lajos Gyurácz Ferencz püspök kitüntetésére;

Egry Béla a posta műszaki személyzetének és a díjnokok fizetésének rendezése; és végül Szmrecsányi György a magyar aviatika segélyezése tárgyában.

Az elnöki indítvány értelmében 1 órakor tér át a Ház az interpellációkra.

Szmrecsányi György megsürgeti a Beszki Antal mentelmi ügyének megsértése tárgyában a belügyminiszterhez intézett interpellációjának elintézését.

Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök megnyugtató kijelentését, mely szerint csak bizonyos iratok beszerzése körül felmerült nehézségek gátolták az ügy elintézését, ami különben rövid időn belül megtörténik, a Ház általános helyeslés közben tudomásul vette.

Ezután Lovászy Márton indokolta meg a sajtótermékek szabad terjesztésére, illetve a kolportage jogra vonatkozó törvényjavaslat tervezetét.

Örül Kende Péter azon kijelentésének, hogy a munkapárt is szívesen tárgyalja a sajtószabadság ügyét a Ház nyílt ülésén, mert a sajtószabadság fontosságáról mindenki meg van győződve.

Az 1848-iki sajtótörvény tiszta és világos, a törvény végrehajtására vonatkozólag azonban oly miniszteri rendeletek jelentek meg, melyek a törvény tiszta intencióit elhomályosítják. — Ezek kiküszöbölése érdekében új törvény alkotására van szükség. Ismerteti az említett miniszteri rendeleteket. Már 1867-ben kiadott miniszteri rendelet lesiklott a 48-iki sajtótörvény állás-

Erzsike. Alldja meg az Isten, akinek hálát adok reggel-este, hogy öregségemre megsegített...

Hanem voltak, akik az ilyen kijelentések után furcsán csóválták meg a fejüket s gyanusán mosolyogtak:

— Hja az Erzsike... az bizony szerencsés... no, no...

Erzsók anyja pedig nem vette észre a gyanus mosolygásokat, a jóét öröme elvette a szeme világát, ha meg észrevette, azt gondolta irigykednek rá az emberek.

Erzsike keze pedig éppen olyan bársonyos, fehér volt, mint gyöngy lyány korában. — Bizony nem igen látszott meg azon a tü-fok nyoma...

Egy szép napon egyszer csak Erzsike kijelentette, hogy színésznő lesz.

Ekkor aztán megrendült egy pillanatra az Erzsike anyjának a lelke.

Mintha valami kínos sejtés szállt volna a szívébe. Kínos sejtés, aminek nincs hangja, nincs szava...

De eljött a fehércilinderes ur is Beér Kálmán a kis hajlékba. Gazdag ember volt, az asszony mosott is rá annak idején. Az előtt meghunyászkodott az asszony. Erzsike és Beér olyan szívárványos színekkel festették a jövődő képét, hogy szinte elvették az asszony esztét a nagy ragyogással.

Ráállt, sőt még ő ösztönözte a lányt:

— Csak igyekezz lyányom, győkezz. Én öreg vagyok, nem értek az ilyen dologhoz, ti tudjátok...

Talán tovább nem kellene szólni a szomorú mesét.

Erzsikéből ekkor lett Elza, Eliz. Járt aszínházhoz selyemben, bársonyban. A külső-sorról felköltöztek a város első körutjára. Szép lakást tartottak. Erzsike anyja ekkorra már egészen

belemámorodott a pompába, ragyogásba. Csakugyan lustálkodott a jóléiben. Belekóstolt az italba s nem tudott szabadulni ettől a szenvedélyétől. Nagy urak fordultak meg a házában, soirékat csaptak...

Elza már nem volt olyan egészséges szépség, mint anank előtte. A szemeiben amolyan lappangó, lázas tűz égett mindenkor, szemei körül kék karikákat rajzolt a sok éjszakázás.

Egyszer valami botrány támadt a színházban, Senki sem tudja, hogy történt igazában, csak Elza kimaradt a színházról.

Néhány ural együtt jött haza ekkor az anyjához Elza. Roppant nagy lármával állítottak be. Beér Kálmán csattogott:

— Nagyszerű!... Elzát nem becsülik meg a színházban. Ilyen termet, ilyen művésznői tehetség. De el is csaptuk magunktól az egész színházat. Huncut, aki beteszi még oda a lábát egyszer.

Elza anyja pedig bambán mosolygott. Motyogott is valamit, hóg yjő lesz úgy, jó...

Egy másodrendű dalszarnokban értékesítette azután Elza a művésznői képességét, ahol nagyon szerették. Csak úgy tódultak az orpheumba, mikor első fellépését tartották.

Ő pedig mosolygott mindenkire, mindenki számára volt egy nótája.

Ez sem tartott soká. Az emberek betelnek a mosolygással, amelynek nincs illata, nincs melege. Rájönnek, hogy minden mosolyt meg kell fizetni, hogy minden szerelmi szó hazug, mint a csinált virág színe.

És az örökös dorbézolás már rá is nyomta pusztító bélyegét az arcára. A festék lemarta a bőr bársonyát, üdeségét. És egyre nagyobbak lettek azok a kék karikák a szemében.

Amint több lett a ránc az arcán, úgy ke-

vesbedtek az udvarlók. Beér Kálmán egyszer csak végképpen eltűnt.

Elza odakerült pár év múlva egyik kávéház tükörtrónusába. Ekkor már kis udvari szobácskában húzták meg magukat. Még elég szép volt arra, hogy tapasztalatlan fiatalokat becsalogasson az éjjeli kávéház kopott márvany asztalai mellé.

Sok ember, de keservesen meg is bánta, hogy betévedt ide, hogy hitt az Elza mosolyának. Sok kifosztott ember, de el is kerülte annak a kávéháznak még a tájkát is.

Elza anyját pedig egyre jobban pusztította az alkohol. A hajdani pezsgőzések után most már megelégedett a pálinkával, amit a napszamosok isznak, büzös közönséges pálinkával. — Ez ölte meg még ideje korán, hogy ne érhesse meg lyánya teljes szégyenét. Erre talán még az ő deliriumos agya is undorra fordult volna el ettől a leánytól...

A kórházba került Elza. Szép tavaszi idő volt, mikor megjött érte a halál. Künn tele voltak virággal a kórház kertben az orgona bokrok. Egy-egy ág be is bölöngatott a kórház ablakán. Talán Elza, ha kinyújtja érte a kezét, el is rhetne volna.

De Elza nem tette. A párnája alatt rejtgetett valamit, mikor azután érezte a végét, — érezte a halál csókját, — a homlokán, előkereste a párnája alatti lim-lomokból azt a feltett kincset.

Egy nagyon fakó, kopott selyem ruhaderék volt. Hajdan valami virág-kosztüm lehetett. A sok ronggyáfoszlott csináltvirágból alig látszott a kifakult selyemrongy.

Az ápolónőhöz ez volt az utolsó szava:

— Ebbe temessenek... szép akarok lenni. szép...

pontjáról, mert erőszakosan belemagyarozza a törvénybe azt, hogy az elmeműveletet csak könyv- és árusítók árúsihatják. De ezen az alapon a hírlapok tözsdéi vagy előfizetési szállítását is be lehet tiltani. A törvény 45-iki szakasza az utcai könyv- és árusítókat az illető hatóság rendőri felügyelete alá helyezi. Ez azonban a könyvek tartalmára nem vonatkozik. Az 1897-iki rendelet az utcai elárúsítás tekintetében újból életbe léptette a cenzurát, mert ugy ez, mint az 1902-ik évi miniszteri rendelet a hírlapok utcai árusítását a lapok tartalmának ellenőrzésével kapcsolja össze.

Kállay Tamás: Hát a koalíció alatt nem volt érvényben? (Zaj.)

Lovász Márton: Ennek a sérelemnek megszüntetését célozza törvényjavaslatának 1. szakasza, mely kimondja, hogy a sajtótermékeket a kiadó úgy terjesztheti, ahogy akarja, a 2. szakasz azt dokumentálja, hogy a hírlapok utcai elárúsítása olyan jog, amelyre való igényt a hatóságnak ugyan be kell jelenteni, amelyet azonban a hatóság nem tagadhat meg. A kereskedelmi miniszternek meg van az a joga, hogy olyan külföldi sajtótermékektől, amelyek a magyar állameszmére nézve veszedelmesek, a postai szállítás kedvezményét megvonhatja. E jog ellen a belföldi sajtótermékeket mindenképen biztosítani kell, mert ha egy laptól a postai szállítás kedvezményét megvonják, az tönkre megy. Ezért kimondatni kívánja, hogy a hírlapoktól a vasúti árusítást és a kedvezményes szállítását megvonni sohasem szabad.

A sajtónak kinövéseit egy szigorubb sajtótörvényvel kell kiküszöbölni, amely a sajtóvétségeket azonnal és kéréletlenül megtorolná. Kéri az igazságügyminisztert, hogy egy ilyen törvényjavaslatot 6 hónapon belül terjesztesse a Ház elé. (Helyeslés.)

A sajtó törvényjavaslata olyképen van megszövegezve — bár ezt nyíltan nem is mondja ki — hogy a törvényerőre emelésével egyidejűleg az említett sérelmes rendeletek ahtályukat veszítik.

Törvényjavaslatának esetleges fogyatékoságait azok a retórikák vannak hivatva kiküszöbölni, amelyekben a tárgyalás folyamán természetesen keresztül megy.

Kéri a Házat, hogy ne tekintse pártkérdésnek ezt az indítványt, és ne ellenezzék, mert ellenzéki oldalról került ki. Hisz egy új törvény mindig a többség érdeme, amely azt a maga akaratával...

Közbeszólások és derűtség jobbról.

Batthyány Tivadar gróf: Ne nevéssenek! (Nagy zaj.)

Lovász Márton (olytárv) f... megvalósítja. Ha egy alkotmányellenes kormány jönne, az Helőszőr a sajtót sujtaná. Kéri azért a Házat, hogy fogadja el indítványát és törvényjavaslatát vegye tárgyalás alá. (Eljenzés balról.)

Khuen-Héderváry Károly miniszterelnök: Csak röviden kíván reflektálni Lovász utolsó megjegyzéseire.

Az azonban tisztán rájuk tartozik, mint intézik el dolgaikat.

Óriási zaj az ellenzéken. Az elnök folyton csönget.

Batthyány Tivadar gróf: Császári politika! (Zaj.)

Sümei Vilmos: Ez az ő politikájuk!

Batthyány Tivadar gróf: Majd obstruálunk! Megtanítottak bennünket az obstruálásra! (Allandó nagy zaj.)

Khuen-Héderváry Károly miniszterelnök: Az az alkotmányos életnek legfőbb feltétele, hogy a többség akarata érvényesüljön. (Taps a jobboldalon. Ellentmondás és zaj a baloldalon.) Azt is elismeri, hogy a sajtószabadság a közszabadságok egyik legfontosabb tényezője. (Helyeslés a jobboldalon.) És épen azért kijelentheti, hogy a legutóbbi események alkalmából, melyek szükségessé tették a közhatalom közbe lépését...

Felkiáltások a baloldalon: Menjen a bírósághoz! (Zaj.)

Khuen-Héderváry Károly miniszterelnök:

(folytatva) a jogszokások, a törvény és az ezekhez fűződő rendeletek szigorú betartásával járt el ezen incidens alkalmával.

Ismereti a sajtó hivatását a társadalomban és midőn rámutat annak fontos yszogalataira, nem mulasztja el bírálni a sajtó kinövéseit.

E tekintetben helyesli Lovásznak ide vonatkozó megjegyzéseit, de az ellen tiltakozik, mintha az 1867-iki rendeletek korlátozták az 1848-iki sajtótörvény rendelkezéseit, már azon az alapon s, mert hiszen tudvalevőleg az 1867-iki szabadelvőség, mely épen akkor virágzásban volt, kizárja ezen lehetőséget.

A sajtószabadság védelménél gyakran bizonyos magánérdekek érvényesülnek, látszólag olyképen, mintha az a sajtószabadság kérdése volna. És ebben az esetben a közhatalomnak kötelessége ezen kinövéseket megnyitálni, miután épen a tisztességes sajtó érdeke ez. (Zaj.)

Felkiáltások a baloldalon: A tisztességes sajtó alatt a kormányajtót értik!

Khuen-Héderváry Károly miniszterelnök: Foglalkozik ezután Lovász beszédének az egyesülési szabadságra vonatkozó részével. Lovász azt mondta, hogy vannak intézkedések, a gyülekezési szabadságjog körében, melyeket nem helyesel. Ő azon a véleményen van, hogy a közhatalomnak mindenkor köteleessége már preventív intézkedésekkel a nagyobb bajt megelőzni. (Taps és eljenzés a jobboldalon. Zaj a baloldalon.) Hisz maga az ellenzék tagjai is gyakran fordultak illetékes közigazgatási hatóságokhoz, midőn azt hitték, hogy sérelem esett rajtuk. (Derűtség a jobboldalon.) Visszatérve a sajtóra, kénytelen megemlíteni, hogy a miniszterek is olyan mimózáknak, mint a sajtó, a kiknek szintén rosszul esik, ha őket jogtalanul és igazságtalanul támadják. (Helyeslés a jobboldalon.)

Lovásznak a pártkérdésre és a többségi akaratra tett megjegyzésére vonatkozólag azt mondja, hogy a miniszter is csak úgy érhet el, ha pártja nem pártszempontból, hanem meggyőződésből követi őt. (Óriási taps és eljenzés a jobboldalon.) Lovásznak törvényjavaslatát, miután már az előző kormány is készített egy hasonló törvényjavaslatot és azóta is több különféle ily javaslat létezéséről tud és maga is szükségesnek tartja a sajtótörvény revízióját — elfogadja és kéri azt előzetes tárgyalás céljából a bizottságokhoz utasítani. (Eljenzés és taps a jobboldalon.) (Eljen Lovász! felkiáltások a baloldalon.)

Lovász Márton félre értett szavait igazítja helyre és e címen kér szót. Ő nem ismerte el azt, hogy a belügyminiszter eljárása a legutóbbi sajtóügyben (Nagy zaj. Helyeslés balfelől.) törvényes volt. Erről az incidensről az ügy érdekében nem szót.

Tanítók ügyei.

Most, mikor elmúltak a tanítók országos gyűlései, nem lesz érdektelen azokat röviden ismeretelni olvasó közönségünk előtt. Közönségünk egyes tagjait, mint szülőket, igen közelről érdeklik azok a kérdések, melyeket a tanítók még a súlyos miniszteri fenyegetések ellenére is tárgyaltak gyűléseiken.

Mindenki jól tudja, hogy ebben az országban nincs renőben sem a nép, sem az iskola, sem a tanító sorsá s ha ezek javítása érdekében szót mer emelni valamelyik tanító, azt rögtön leintik a hatalmasok. Egyesületeit feloszlatják, törvény által biztosított szólás- és sajtószabadságát guzsba kötik s még országos gyűléseit is előre, 10 nappal a megnyitás előtt bezárással fenyegetik meg, ha a hatalmas minisztérium ellen izgatni merészel, jó magyarul mondva, ha a panasza meri nyitni a száját.

Ha állami tisztviselők, megyei hivatalnokok, törvényszéki, sőt kuriai bírák összegyűltek, a maguk sorsának javításáról tanácskoztak, nem suhogtatta előre egyik miniszter sem feléjük a korbácsot, hanem lehető gyorsan tel-

jesítette kívánságukat. A szegény nyomorult tanítónak azonban nincs barátja a politikában, nincs támasza a közvéleményben, szegény ördögök ő, kiket sokszor még a legközvetlenebbül érdekelt fél, a szülők egy része is gától és gáncsol munkájában, ahelyett, hogy segítségére sietne.

Hála Istennek, hogy ez a gondolkozásmód kezd változni a közönség körében s a társadalom különböző rétegei egymás után és egymással karöltve jönnek a tanítói érdekek védelmére. belátván azt, hogy óriási a különbség a tanítója munkájában, ha az tisztességesen van dajázva, sorsával melegegedten, szabad ember módjára nevelhet szabad, önálló gondolkozásra képes nemzedéket a hazának, mintha ayagi gondoktól lenyűgözve, elkeseredve az üldözésektől, a nélkülözéstől, robotmunkát kénytelen végezni.

A társadalom ez újabb támogatása adott lelkesedést, önbizalmat a tanítóvilágnak, hogy minden hirdettet gyűlését megtartsa s azokon önértetes, bátor hangon tárja fel nyílt sebeit, gyógyírt kérve azokra. Tették pedig olyan szerényen, hogy maga a legfőbb munkapárti hírlap, «Az újság» is így jellemzi:

«s micsoda a kívánságuk? Hogy ő is annyira vihessék, mint amennyire hasonló minősítéssel mások viszik. Ennyivel a sztrájkoló péklegények, Isten ucse be nem érik».

Az ilyen beismerés igazán szép dolog, csak az a nagy baj, hogy ömüngősága sem segített a tanítókon, még csak a kormányt sem szólítja fel, bár vezércikkének egyik helyén azt mondja is, hogy a véderőre se legyen pénzünk, ha a tanítók számára nincs, a tanítók számára is legyen, ha a véderőre van, mégis azzal végzi fejtegetéseit, hogy a tanítók az egyetlen köny nyebbséget maguk szerezhetik meg maguknak: a panaszkodását. Ne bántsuk ebben, olyan nyomorultak, hogy meg kellene nekik engedni még a káromkodást is.

Nyomorult biz az a kormány, melynek ilyen gondolkozásu bérenclapjai vannak, melyek tele torokkal követelik a véderő táplálására a százmilliókat heteken, hónapokon keresztül s mikor egyszer fülükbe jut a tanítók keserves jajkiáltása, végső eredményben megengednek nekik a panaszkodást, megengednek még a káromkodást is, kényeret azonban nem adnak nekik.

Jól tudja azt a kormány, de jól tudják az egyes iskolafentartók is, hogy a mai drágaság mellett a tanítók mostani fizetése a megélhetésre elégtelen, lakbérükből tisztességes lakást bérelni absolute lehetetlen, mint ahogy ezeket az országgyűlésen a miniszter kifejezte. de ahelyett, hogy az általános bajon segítenek, csak az állami tanítóknak ígér fejenként 100 korona lakbérpótlékot, a többi lakhatik felőle akár az istállóban is.

Pedig, hogy a tanítók kívánságai milyen szerények, világosan mutatja a református tanítók országos egyesületének közgyűlési határozata, melyet az országos szövetség magáévá tett Nevezetesen:

1., az iskolák egyetemesen államosíttassanak;

2., a tanító köztisztviselőnek, az iskola közhivatalnak minősítessék;

3., a tanítók a hasonló képzettségű állami tisztviselőkkel minden tekintetben (fizetés, lakbér, nyugdíj, stb.) ugyanazon elbánásban részesíttessnek;

4., míg ezek megvalósulnának, kötelezze a kormány az iskola fentartókat a különbözet megadására vagy államsegélylyel pótlására.

Ugyan van-e Magyarországon józanul gondolkozó ember, aki ezekre azt merné mondani, hogy: túlzott követelések? Bizonyára nincsen. S ha mégis elzárkózik a kormány ilyen kérések teljesítése elől, akkor nem lehet csudálkoznunk az állami tanítók elkeseredésén, akik ugyszólván cserbenhagyták saját egyesületüket, — melynek vezetősége sikert nem érhetett el, s nyíltan a pártoltak az országos szövetséghez, hogy egyesült erővel küzdjenek jogos követeléseikért.

Igazuk van! Szétforgácsolt erővel mire sem

Mindennemü kézimunka anyagokat dus választékban raktáron tart
Talhammer Hermine előnyomda és kézimunka üzlete Szent-Anna-utca 1. sz.

mehetünk, vállvetett munkával talán elérünk valami sikert. Községi, felekezeti, társulati, stb. jellegű tanítók előtt ábrándkép gyanánt lebeg az állami tanítók helyzete, kik kevesebb munká mellett is több javadalomban részesülnek s ha már az államiakat is elkeseredésbe kergeti a kormány fukarsága, mit szólnak akkor a többiek, kiket iskola fentartó hatóságuk nem díjaz úgy, mint az állam a maga tanítóit?

Balogh Jenő államtitkár ugyan a szövetségi gyűlés elején kijelentette, hogy a miniszter szaktervezetletet fog összehívni a tanítók anyagi ellátása ügyében, de hát ismerjük mi már ezeket az ankéteket, ezek tárgyalásaiból még egy tanító gyermeke sem lakott jól.

Sokkal többet remélhetnek a református tanítók dr. Baksa Lajos konventi előadó és tiszántuli egyházkerületi főjegyző működésétől, ki elvállalván az országos egyesület társelnökségét, vezetése elé jó reménységgel nézhet a tanítóság.

Kerékgyártó József.

A kolera.

A tiszti főorvos intézkedései.

Ujabb gyanus esetek.

Az állami és fővárosi bakteriologiai intézet ma reggel kétséget kizárólag megállapította, hogy Schrotta József ötvenesztendő napos, aki vejének, Szabó József postaszolgának a lakásán halt meg, csakugyan koleras volt. A tiszti főorvosi hivatal a legszélesebb körű és legkörültekintőbb intézkedéseket tette, nehogy a veszedelem tovább terjedjen. Ugy Szabó József postaszolgát, mint kollégáját bevitették a megfigyelőbe, a lakást és a 72-ik számú postahivatalt fertőtlenítették.

Ezenkívül orvosi megfigyelés alatt tartják azt a harminc postást is, aki ezzel az öt postással érintkezett.

A postaigazgatóság szívesen rendelkezésére bocsátotta a tiszti orvosi hivatalnak a harminc postás névsorát.

Ezek közül hét postás a vármegye területén lakik, a többinek Budapesten van a lakása. Dr. Szabó Sándor helyettes tiszti főorvos dr. György főorvossal, a belügyminisztérium képviselőjével megjelentek úgy a postások lakásán, mint a 72-es postahivatalban és szigorú rendelkezéseket tettek az óvintézkedésekre vonatkozólag.

A postásoknak, mielőtt hozzákezdene a munkához, erősen meg kell mosniuk a kezüket mézszappal. A baj csupán az, hogy ez a postahivatal éppen hurcolkodik. Mindazonáltal reméli a tiszti főorvosi hivatal, hogy a szigorú intézkedéseknek meglesz a hatásuk.

A tiszti főorvosi hivatalnak egyébként jelentik, hogy az a Kádár Pál 25 éves munkás, akit tegnap a Tisza Kálmán-tér 22. számú házából kolera gyanus tünetek közt vittek be a járványkórházba, nem koleras. Ez a Kádár Pál Karcagról jött föl Budapestre és itt elrontotta a gyomrát. Ezt a gyomorrontást tévesztették össze a koleraival. Egészségesen bocsátották el a kolera kórházból azt a napszámost, akit a IX. kerületi (H) várostérről szintén kolera gyanúja miatt vittek be a Szent Gellért-kórházba.

A Szunyog-szigeten.

Nagy riadalmat keltett az a hír, hogy a Szunyog-szigeten szintén találtak három kolera gyanus beteget. Ugy látszik azonban, hogy ez a három szunyogszigeti ember sem koleras.

A kolera gyár.

A négy koleraeset, amely együgyűnazon helyről szedte áldozatait, kétségtelenné teszi, hogy a kolera fészke a Leiner testvérek újpesti gyára. Mind a négy munkás a Leiner-gyárban dolgozott. három ott is betegedett meg, ami megerősíti azt, hogy a kolera a gyárban kapta. A hatóságok ezért helyezték már pénteken szigorú zár alá a gyárat, amelynek munkásai azóta a gyártelepen tartózkodnak, teljesen elköltözve.

Senkinek közülök onnan kimozdul inem

szabad és közéjük sem engednek be sekit a gyár körül felállított rendőrök. Ott benn a gyárban főznek a munkások és szalmán alusznak a műhelyekben. A hatóságok attól tartanak, hogy még több megbetegedés is történik ez ezért Ugró Gyula dr. újpesti polgármester táviratilag kérte a belügyminisztert, hogy bocsásson rendelkezhető barakkot a község rendelkezésére, ahová az elkülönített Leiner-gyári munkásokat, a szalmát amelyeket a munkások használtak, a szalmát amelyeket a munkások használtak, meg fogják semmisíteni a gyárban főlhalmozott nyersanyagot és a földolgozásra váró bór hulladékot, mert kétséget kizáró módon beigazolást nyert, hogy a bór hulladék egy részét Törökországból hozták be, ahol hónapok óta rettenetesen pusztít a kolera.

A kolera tehát kétségtelenül ezen az uton, a bór hulladékokkal ferközött át a határon és Törökországból jött Ujpestre, ahonnan a főváros területére is pecipelték.

Frank Ödön dr. közegészségügyi főfelügyelő ma reggel részletes jelentést tett Khuen-Hédervary Károly gróf miniszterelnöknek az esetről. A rendőrség széleskörű intézkedéseket tett az újpesti Leiner-féle enygyár körül; nagyszámú rendőrlégénységgel vétele körül a gyártelepet és sem ki, sem be nem eszt senkit. A megfigyelés alatt állókat öt napon keresztül a telepen fogják elmezni. Az újpesti rendőrlégénységet megerősítették.

Ezenkívül szükséges volna, hogy az Ujpest és Budapest között közlekedő villamos kocsikat is fertőtlenítsék. Ezeket bonyolítják le azt az újpesti forgalmat, amely a két város között egész nap leolajlik és ezeken a közlekedési eszközökön hurcolhatják be legkönnyebben a veszedelmet.

14,275. szám.
1911.

Hirdetés.

Kedvezmény a szőlősgazdák részére.

Azok a szőlősgazdák, kik szeszitalok kímérésével, vagy kismértékben való elárúsításával nem foglalkoznak, abban a kedvezményben részesülnek, hogy saját termésü boraiktól a házi szükségletre szánt bormennyiség után italadó fejében az 1892. évig fennállott borfogyasztás adónak megfelelő összeget fizetik és pedig **hektoliterenként bor után 6 korona 70 fillért, bormust és szőlőcsefzre után 5 korona 04 fillért.**

Azok a szőlősgazdák, akik e kedvezményre igényt tartanak, kötelesek **szepember hó 15-ig s ha ezen idő előtt szüret-lének, a szüret megkezdéséig** igényüket bejelenteni.

A bejelentés a városban lakók részéről a belvárosi rendőrkapitányságnál (Szent-Anna-utca 9. sz.), a s ölkertekben és a mezőségeken kintlakók részéről a mezőrendőrkapitányságnál (Csapó-utca 15. sz.) történik.

E bejelentésbe a bejelentő lakhelye, házátszáma, a családtagok száma és a szőlőbirtok terjedelme holdakban s a házi fogyasztásra felhasznált bor évi átlagos mennyisége foglalandó.

Ha kedvezményes adózásra igényt tartó szőlősgazda egész bortertermését házi fogyasztásra akarja felhasználni, köteles abban az esetben, hogyha termése **öt hektoliter** meg nem halad, az egész termés után a kedvezményes adót, vagy a szőlőcsefzreinek, illetőleg mustnak bejelentése, vagy pedig a bortertermés szokásos felvétele alkalmával **azonnal lefizetni.**

Debreczen, 1911. augusztus 21.

A városi tanács.

Népgyűlés Debreczenben.

Tiltakozás a kormány törekvései és a városi törvényhatósági bizottság határozata ellen.

A helybeli függetlenségi és 48-as párt a szociáldemokrata párttal egyetértve tegnap d. u. órakor értekezletet tartott, melyet a függetlenségi és 48-as párt egyik alelnöke: Kertész Mihály nyitott meg s másik alelnöke: dr. Tüdős János országgyűlési képviselő vezetett tovább.

Az értekezlet, miután dr. Bacsó Dezső ismeretette a legközelebbi törvényhatósági bizottsági közgyűlésen történeteket, egyhangulag szükségesnek nyilvánította egy népgyűlés összehívását, melynek tárgya lesz:

- 1., a törvényhatósági bizottságnak az obstrukciót elítélő határozata feletti bírálat;
- 2., tiltakozás a véderőjavaslatok ellen;
- és 3. nyílt követelése az általános, egyenlő és titkos választójog mielőbbi törvénybe iktatásának.

A népgyűlés idejéről az értekezlet szeptember 10-ikét állapította meg, helyére nézve pedig úgy határozott, hogy a városháza udvarát kéri el.

A népgyűlésre a legnagyobb valószínűséggel sok függetlenségi és 48-as képviselő fog lejönni, maga Justh Gyula, az országos párt alelnöke is kilátásba helyezte lejövetelét. A szociáldemokrata párt központi vezetőségéből is többen itt lesznek. Különben úgy a helybeli függetlenségi és 48-as, mint a szociáldemokrata párt külön-külön kérti fogja, hogy az országos pártok vezetőségei hivatalos szónokokat is küldjenek le.

A népgyűlés így minden bizonynyal fényes sikerű lesz. Nem is lehet másként, mert ütött a tizenkettedik óra arra nézve, hogy egyfelől a kormány erőszakoskodó, népnymorító, osztrákosító törekvéseit visszaverje, másfelől a kormány szekerét toló törvényhatóságok megrendelésre dolgozó raffinált határozatait is megbélyegezze.

A polgárság az egész országban meglegelte ezeket az üzemeket. Debreczen polgársága multjához lesz méltó, ha ebben a hazafias mozgalmában példát mutatva ront rá a hatalom birtokosainak törvénytörő munkájára s így veszi ki részét a már nagyra felhalmozódott botránydombok széthányásában.

Polgártársak! Mindnyájan ott legyünk!

UJDONSÁGOK

A 'Debreczen' szerkesztősége és kiadóhivatala Darabos-u. 7. sz. a. Telefon 412.

A debreczeni református elemi iskolákba a növendékek beiratása f. évi szeptember 1-én kezdődik. A szülők és növendékek felhívattak, hogy szeptember 1-től 7-ig az illető osztály-tanítóknál; szeptember 8-tól 15-ig a kívánt osztályt magába foglaló csoport igazgatótanítójánál, szeptember 15-én tul pedig Szele György reform. lelkész, iskolaszéki elnöknel jelentkezzenek beiratás végett.

Beiratás a gazdasági ismétlő iskolába. A gazdasági ismétlő iskolai tanulók beiratása f. évi szeptember hó 1-én kezdődik és 15-ig tart. Beiratások tartatnak a Miklós-utcai református leányiskolában délelőtt 8—12 óráig, továbbá a Bethlen-utca 3. sz. alatt levő iskolában és az

I. sz. gazdasági iskola telepén, Mikepércsi-ut 10. sz. alatt. Felhívják a szülők, hogy ismétlőiskolaköteles gyermekeiket kellő időben irassák be, mert a beíratást elmulasztó szülők ellen a törvényes eljárás megindíthatik. A Gondnokság.

— **Elhunyt polgárasszony.** Egy derék függetlenségi polgártársunkat Csobán Istvánt nagy gyász érte: hű felesége, akivel 42 évig élt együtt boldog házasságban, elköltözött ez árnyékvilágból. A halálesetről az elhunyt családja a következő gyászjelentést adta ki: «Mély fájdalommal megírt szívvel tudatjuk a felejtethetetlen jó nő, édes jó anya, nagyanya, gyermek, testvér, sógornő és jó rokon néhai polgár Csobán Istvánné Posta Sára asszonynak folyó hó 30-án déli 12 órakor, életének 60-ik, boldog házasságának 42-ik évében 2 heti szenvedés után történt csendes elhunytát. Kedves halottunk földi részei folyó évi szeptember hó 1-én délután 3 órakor fognak a református egyház szertartása szerint Jókai-utca 22-ik számú házköztől, a nagytemplomban tartandó ima után a Hatvan-utcai temetőben örök nyugalomra helyeztetni. Végtisztesség tételre rokonainkat, ismerőseinket fájó szívvel meghívjuk. Debrecen, 1911 augusztus 30-án. Aldás és béke poraira! Bánatos férje: polgár Csobán István. Gyermekei: Esztike férjével Dobi Lajossal és gyermekei; István nejjével B. Nagy Agnessel és gyermekek; Juliska férjével Károlyi Sándorral; Mária. Édes apja: Posta János. Testvérei: Posta Zsuzsanna férjével és gyermekeivel; Posta Juliánna férjével és gyermekeivel; Posta Mária férjével és gyermekeivel; Posta Erzsébet férjével és gyermekeivel; Posta János nejjével és gyermekeivel; Posta Lajos nejjével és gyermekeivel; Posta Eszter férjével és gyermekeivel. — Férje testvérei, számos közeli és távoli rokon nevében is. A temetést özv. Dankó Béláné és Társa temetkezési intézet rendezi.

— **A ref. felsőbb leányiskola** és a vele kapcsolatos elemi iskola 1911—1912-ik tanéve a folyamatban levő nagy építkezés miatt az Igazgató Tanács határozata folytán, melyet a nagytisztelendő presbyterium megerősített, — október 1-én fog kezdődni. A kor igényeinek megfelelő, 100 növendék befogadására alkalmas internátust építettünk, mely kapcsolatos a felsőbb leányiskolával és tanítóképző intézettel. Ugy a helybeli, mint a vidéki mélyen tisztelt szülők tájékoztatására tudatjuk, hogy a tanulók előjegyzése naponta délelőtt 11—12-ig történik. — Minthogy a nagyarányú építkezés folytán megnyithatjuk a közönség által már oly régóta kívánt párhuzamos osztályokat, (ez évben az I. és II-ik felsőbb leányiskola osztályának megfelelő) abban a kedvező helyzetben vagyunk, hogy sokkal több növendéket vehetünk fel, mint ezelőtt. A felsőbb leányiskola I-ső osztályába oly növendékek vehetők fel, kik az elemi iskola IV-ik osztályát jó sikerrel végezték és 10-ik életévüket betöltötték. Kik az elemi iskola V-ik, vagy VI-ik osztályából ohajtanak a felsőbb leányiskola II-ik osztályába átlépni, kötelesek az I-ső osztály összes tárgyaiból felvételi vizsgát tenni. Azoknak, kik a polgári iskola I-ső osztályából akarnak a III-ik osztályba átlépni, különbözetit kell tenniük a szám- és mértanból. Kérjük a mélyen tisztelt szülőket, hogy gyermekeik előjegyzését minél hamarabb eszközöljék, nehogy azok, különösen az alsóbb osztályokból ki maradjanak. Mindennemű tájékoztatással és útmutatással készséggel szolgál: Az igazgatóság.

— **Öngyilkosság a Szees-tanyán.** Nem messze a várostól, a Szees-tanyán halva találták ma reggel Bakó József 55 éves gazdabert. Szobájába zárkozott és a mestergereidára akasztotta fel magát. Halálának az okát nem lehetett kifürkészni, igazán érthetetlen dolog, hogy miért unta meg az életét ez a hatalmas, csupa élet és csupa munkakedv ember. Bakó József senkinek sem panasolta el a baját, egy sor irást sem hagyott hátra, és így valószínű, hogy titkát magával viszi a sírba. Az öngyilkosságot bejelentették a debreczeni kir. ügyészségnek, ahol az öngyilkosság okára semmi okot sem találtak és így az eltemetési engedélyt megadták.

— **Az élet mélységeiből.** Kaposvárról jelentik, hogy a vasuti rendőr egy néma leányt fogott el a sinek között, mert öngyilkos akart lenni. Bevitte a városházára, de kihallgatni nem lehetett, mert a rendőrbiztos nem tudta magát megérteni a leánnyal. Tegnap reggel az egyik rendőr magával vitte a piacra a leányt, hátha akad valami ismerőse, akivel beszélni tud. A rendőr több asszonyt megkérdezett, tudna-e beszélni a néma leánnyal, míg végre egy asszony ajánlkozott a tolmács szerepére. Bementek a rendőrségre és félórai integetés, tenyérbe rajzolás után az asszony a következőket mondta jegyzőkönyve:

— Ez a leány a bajai téglagyárban volt alkalmazva. A társnői folyton gúnyolták a némaságáért. A leány elkeseredett és szerdán délelőtt, mikor a többiek megint gúnyolták, otthagyta a munkát és gyalog Kaposvárra indult, mert azt gondolta, hogy az ottan téglagyárban munkát fog kapni. Két nap alatt alig evett valamit, mikor pedig péntek reggel Kaposvárra érkezett, a nagy éhségtől csaknem elbukott. A kétnapi gyaloglás nagyon kifárasztotta. A téglagyárt sem tudta megtalálni, jelt sem kapott senkitől, azért kiment az állomásra és öngyilkos akart lenni. A rendőr aztán behozta a városházára. A rendőrség kényszerutlevéllel ma visszaküldte a leányt Bajára.

— **Táncmulatság a Bocskay-kertben.** A debreczeni munkás fuvó zenekar szeptember 3-án, vasárnap a zenekar alap javára nagy tüzi játékkal, szerpentin, konfetti csatával és világosítással egybekötött táncvigalmat rendez a Bocskay-kertben. A rendezőség nagy apparátussal dolgozik, hogy minden tekintetben kellemessé tegye a mulatságot. A mulatság sikeréhez nagyban hozzájárul az, hogy egy jó hírnevű vonószenekar is közreműködik és a tánchoz a fuvó és vonózenekar felváltva fognak játszani. Szünetek alatt a rendezőség kedves bohóságokkal fogja a közönséget szórakoztatni. Kitűnő étellekről és italokról a vendéglős gondoskodik. Kezdeté délután 6 órakor. Belépti-jegy 50 fillér.

— **Grófné a színpadon.** Rády Gilda, egy vagyonos és magasabb állású miniszteri tisztviselő leánya, férjhez ment gróf Bethlen Andrásához aztán rövid idő múlva elváltak. A házasságot gróf Bethlen hibájából bontván fel, a bíróság, nem volt ok arra, hogy elítélje a grófnét volt férje neve használatától. Ez a kérdés szóba se került egy ideig. Most azonban, amikor néhány hónap előtt a fiatal asszony színésznővé lett és a Király-színházban gróf Bethlenné Rády Gilda neven lépett fel, jelentkezett a gróf. Följelentette a volt hitvesét, hogy jogtalanul használja a nevét és rangját. A följelentés dr. Wiener büntető járásbíró elé került, aki látva azt, hogy még abban az esetben is, ha csakgyan alapos lenne a gróf panassza, nem anyakönyvi kihágásról, hanem csupán a 45. § szerinti közbiztonsági kihágásról lehet szó: áttette az iratokat a rendőrséghez. Az ily kihágás elbírálására ugyanis nem a bíróság, hanem a rendőrség illetékes.

— **Piros-estély.** A Széchenyi-Mulatóban a tegnapi sikert felhasználva, ma este megismétlik piros-estélyt, mely új, változatos, szellemes és rendkívül szórakoztató lesz ezúttal is. Bemutatóra kerül a többiek között «Aczélkirály vád alatt» kacagató bohózat. Új pikáns kuplék és táncok.

— **Meghaltak** a tegnapi napon a következők: Ifj. Márkus Jánosné 27 éves (gümőkór), Gyökös András 7 hónapos (bélhurut), Bakó József 57 éves (önakasztás), Fazekas Lidia 23 éves (öngyilkosság).

— **Tankönyvek!** Az összes fiu- és leányiskolákban használandó tankönyvek fél áron kaphatók Harmathy antiquáriumban, Fűvészkert-utca 14. sz. Rajzeszközök, rajztablák, írószerek leszállított áron!

— **Zeneiskolai beiratkozások.** A P. Nagy Zoltán főiskolai tanár, állami kép. okl. zene-tanár igazgatása alatt álló zenekonzervatóriumában megkezdődtek a beiratkozások. Tan-szakok: zongora, hegedű, ének, gordonka, cimbalom, zeneiörténet, elmélet, összhangzat-tan, kamarazene, zenekar. A 10 tagú tanes-tület állami képesítésű okl. zene-tanárokból, kiváló művészekből, elismert paedagogusok-ból áll. Tanítás: kezdettől kiművelésig. Tan-díj: 8 korona a közép osztályban 10 kor-havonként, a kiművelési és orsz. akadémiái elők. tanfolyamon 12 koronaa. Az egész évre szóló beírás díja 5 korona. Részletes felvilá-gosítással P. Nagy Zoltán igazgató szolgál az intézet új helyiségében: Kossuth-u. 20. sz. (Dóczy-intézettel szemben). Hivatalos órák d. e. 9—12-ig, d. u. 3—6-ig. Telefon 879 sz.

Rémes vitriol-merénylet.

Tizenöt sulyosan sebesült.

Veszedelemes ember garázdálkodott tegnap délelőtt a budapesti Thököly-uton. Egy féltékeny férj le akarta önteni a feleségét vitriollal; de az asszony elmenekült előle. A merénylet férfi erre bosszújában a vele szemközt jövő embereket öntötte le a maró folyadékkal s örült tettének így több mint tizenöt sebesültje van.

Délelőtt tíz óra tájban történt a borzalmas merénylet, amelyhez fogható alig van a főváros bűnkrónikáinak történetében. Egész sereg embert öntözött le a merénylet, köztük férfiakat, nőket és gyermekeket. Rettenetes sikoltozás töltötte be az egész Thököly-utat.

Végre rendőr is előkerült a keleti pályaudvar mellől és a járőrelők segítségével sikerült elfogni a merénylet, akit bevitték a kerületi kapitányságra.

A mentőket egynegyed tizenegykor értesítették a borzalmas merényletről. Több kocsival és automobillal mentek ki a mentők és csaknem egy órába került, amíg a sulyosan sebesült embereket el tudták látni ideiglenes kötéssel.

A mentők a sebesült embereket a Rókus-kórházba vitték be, ahol gyógykezelés alá kellett venni őket. Hatot a sebesültek közül mindjárt ágyba kellett fektetni, olyan sulyosan összeégette őket a maró folyadék. A többieknek a sebesülése is sulyos természetű, mindamellett a kórházból elbocsátották őket.

A rendőrség megállapította, hogy a merénylet Stur Mór 63 éves házaló, aki feleségét és ennek kedvesét, egy Schwarz nevű embert akart leönteni, de lefogták és ő tovább öntözött. Így sebesült meg a tizenöt járőrelő.

A Rókus-kórházban lapunk zártakor még mindig kötözik az áldozatok sebeit.

Egy öngyilkosság titka.

Temesvárról jelentették a napokban, hogy Zónás István karánsebesi tornatanár életuntságból öngyilkossá lett. Most, mint Karánsebesről jelentik, vizsgálat indult meg ama gyanu alapján, hogy Zónás tornatanár nem követett el öngyilkosságot. Az esetről szóó jelentés így hangzott: A 22-ről 23-ára virradó éjjel Karánsebesen a Mező-utcán halva találták Zónás István közismert tornatanárt. A tetem, fején lőtt sebbel, másfél méterre feküdt a Rajkovits-háztól, amelyben Zónás felesége lakik.

Csak amikor a járőrelők lármát csaptak, jelentek meg a rendőrök és a következő feltűnő tényeket konstatálták:

1. A tetem lábain harisnya volt; cipői hiányoztak. 2. A tetem lábainál revolver volt, amely le volt takarva Zónás kalapjával.

A tetem körül vérnek nyoma sem volt. Gyanusnak találják, hogy a tetem órákon át a Rajkovits-ház előtt hevert. Orvost se hívtak és a rendőrséget se értesítették. Kihallgatták a tornatanár anyósát és leányát.

— Éjjel 11 és 12 óra közt, — így beszélte a háznéz, — Zónás kopogtatta az utcai ablakon. Feleségét szólította, hogy bucsuzzék tőle. De, mert állítólag vendég volt a háznál, Zónásnének se ideje, se kedve nem volt, hogy férje kivánságát teljesítse s anyját kérte meg, hogy menjen az ablakhoz.

Ama hitben, hogy felesége áll az ablakban, — vallotta Zónásné, — még mielőtt a külső ablakot kiryitotta, a tornatanár revolverből lőtt. A golyó bezúzta az ablaküveget, átfurta az anyós balfülét s nyakat horzsolva, a bal vállba hatolt. Kis idő múltán másik lövés dördült el s aztán éma csend lett.

Ennyit tudhatott meg a rendőség. Az információt az anyós és leánya adták s így konstataitott az öngyilkosság.

Most a rendőség azt kutatja, hogy hol van az öngyilkos ipője s miként lehetséges, hogy a revolver az öngyilkos kalapjával volt letakarva.

TÁVIRATOK.

A gyilkos amerikai milliomos.

Newyork, augusztus 30. Beatty Harry, a virginiai milliomos bankár gyilkossági bűnpörének tegnapi tárgyalása váratlan szenzációt hozott. A bíróság kihallgatta tanuként Beattynek 21 éves unokaöccsét, aki elmondta, hogy mikor a gyilkosság kiderült, hozzájött Harry s kétségbeesve mondta neki:

— Egbész vagyonomat oda adnám, ha a dolgot meg nem történtté tehetném, pedig ha jól meggondolom, nem bánt a lelkiismeret. A porból és a nyomorból szedtem fel, még sem szeretett.

A vádlott erre a leleplezésre rémületében elájult. Mikor aztán felocsolták, unokaöccse folytatta vallomását. Azt is elárulta, hogy Beatty Harry lelkére kötötte, és megeskette, hogy ha fogságba kerül, gondját fogja viselni kedvesének, akit feleségül akar venni. A farsztó valatás annyira kimerítette a tanut, aki különben is beteges és epileptikus, hogy rohamot kapott, habzott a szája, levegő után kapkodott és végigvágódott a bíróság előtt a földön.

A titokzatos hajék.

London, augusztus 30. Gomez portugál követ megerősíti, hogy ő hívta fel az angol vámhatóságok figyelmét a Fumkeen csempész-hajóra, mert hazulról hírt kapott, hogy a portugál monarchisták Angliában fegyvereket és löszereket vásárolnak össze. Ezen a hajón kívül az angol kikötők rendőrsége feltartóztatta Barrowban az Arizonát, a Bessiet, a Salop gözhajó pedig, amely még nyílt tengeren jár, nem fogja sorsát elkerülni. Összesen hat hajót koboztak el, amelyek mind a portugáliai monarchisták számára akartak fegyvereket becsempészni. Két hajóra a perui zászló volt kitűzve. A monarchista összeesküvés főfészke most London és Brazilliából pénzelik. Conceiro eddig hat-ezer embert fegyverzett fel, hogy megdöntse a köztársaságot Portugáliában.

Merénylő bányász.

Essen, augusztus 30. Renkwinshausenben a bányatelepen Kowiak Miksa bányász éjszakanak idején sürgősen elhívta Welsman bányarost s azt mondta neki, hogy egyetlen fia súlyosan megbetegedett. A bányarvos gyanutlanul ment a megjelölt házba, fel az első emeletre. A sötétségben aztán Kowiak egy furkósbittalo fejbe vágta, majd a lépcsőkön ledobta az orvost, aki súlyosan megsebesült. Kowiakot letartóztatták. Egykedvűen vallotta, hogy bosszúból ütötte le a bányarost, mert mikor legutóbb beteg volt, Welsman a betegpénztárnál sokkal hamarabb jelentette be őt egészségesnek s megvonták tőle a táppénzt, pedig még nem tdott doulogozni.

Kolerás török katonák.

Szaloniki, augusztus 30. Most szállítják vissza Albániából az anatóliai redifeket. Ennél szörnyűbb transzportot képzni sem lehet. A rekkenő hőségben negyven katonát zsufolnak össze egy-egy waggonban és lezárják az ajtaját, hogy a levegő ne járhasa. Mikor az első szállítmány megérkezett Szalonikiba, nagy volt a borzalom. Harminc katona utközben korelában meghalt és ötvenhárom kolerás katonát bevittek az itteni katonai kórházna. Az altisztek beszéltek, hogy hasztalan volt minden fenyegetőzésük, utközben a katonák tizenyoic holttestet kidobtak a vaggon ablakán, amelyről lefeszítették a vasrostélyt, mert a hőségben a holttestek feloszlásnak indultak és penetráns büzt terjesztettek.

Hajza Mona Lisa után.

Berlin, augusztus 30. Newyorkból táviratozzák: Mikor tegnap befutott a kikötőbe a Norddeutscher Lloyd Kaiser Wilhelm II. hajója, már várta a detektivek egész raja, mert a kapitány dróttalan táviratban jelezte, hogy hajója fedélzetén utazik egy Freisinger nevű festőakadémiai növendék, aki Párisból jött és máhájában estfmények vannak. A newyorki detektivek néhány francia titkos rendőrrel — mert az amerikai kikötőkben sok most a francia detektiv — rávetették magukat a német utas podgyágyására, átkutattak mindent, de a Mona Lisát nem találták meg. Voltak a vásznak között női portrék, mind csupa mázolzomány, egy festőakadémiai növendék gyöngye szárnypróbálgatásai. Az amerikai kikötőkben minden nagyobb podgyász átvizsgálásához francia detektiveket is hívnak, akiket a párisi rendőrfőnök küldött ki a Gioconda kutatására.

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti gabonatözsde.

(Déli zárlat.)

Budapest, aug. 30.

Az árák 50 kilogramonként	
buza okt.	11'65—11'66.
buza ápr.	11'85—11'83.
rozsa okt.	9'99—10'05
zab május.	—
zab okt.	8'97—8'98.
Tengeri szept. 1911	8'42—8'48.
Tengeri máj. 1912.	8'28—8'21.

Értéktözsde. Osztrák hitelrészvény 655'75
Magyar hitelrészvény 850'75.

Beszélgetés a milliomos bankszolgával.

Érdekes főnyeremény.

Schusztér Gábor, a nagyváradi Magyar és Osztrák bankfiók szimpatikus szolgája ebben a pillanatban talán a legszerencsésebb ember Nagyváradon. Augusztus 25-én sorsolták ki a Jelzálog Hitelbank kötvényeit és épp Schusztér Gábor 739—80 számú sorsjegye ütötte meg a főnyereményt. 550.000 korona ömlött Schusztér Gábor zsebébe, akít a nagy szerencse híre Brassóban hírt. A felesége rögtön expressz-levelelben hívta haza. Ma tellett le a Schusztér Gábor kétéhetes szabadsága és Brassóból visszaérkezett Nagyváradra s pontosan jelentkezett hivatal főnökénél. És ma Schusztér Gábor úgy teljesítette a kötelességét a hivatalában, mintha nem is ő nyerte volna a félmilliót...

Egy jságró mau beszélgetett a szerencsés emberrel, aki már a helyzet magaslatára emelkedett, látszólag nagyon közönyös, és nem igen izgatja, hogy az érdeklődés a főnyeremény révén a személye felé irányul.

Beletörődött a megváltozhatatlanba. Hideg diplomáciával felel tudósítók kérdéseire.

— Mikor kapta meg a jó hírt Schusztér ur? — kérdeztük.

— A lapokban olvastam, hogy a főnyereményt az én sorsjegyem csinálta meg.

— Mihez szándékozik fogni a sok pénzzel?

— Ezt ilyen gyorsan nem lehet elhatározni, válaszolt Schusztér. Elég tapasztalatom van és eszem, hogy majd jó helyre fordítsam.

— Bankot alapít? — érdeklődtünk. — Az a legjobb.

— Bolond leszek, amikor annyi bank van. Még semmit sem tudok. Hogy mire fordítsam a pénzemet, az én egész privát ügyem.

— Természetesen, a legteljesebb magánügye Schusztér urnak. A nyilvánosság mégis kíváncsi arra, hogy mit tesz azzal a tenger sok pénzzel. Ugyebár érthetőnek találja az érdeklődést.

— Nem vehetem rossz néven — felelte a boldog ember — de annyi mindenfélét költenek rólam az újságokban, hogy már sok. — Egyik-másik azt írja, hogy a sorsjegy el volt zálogosítva, meg hogy részletre vettem. Pedig a sorsjegy itt volt a fiókomban, mióta a jubileumi évben megvettem. Kihuztam vele a főnyereményt. Szerencsém volt. Slussz!

— Nagyváradon marad és megtartja az állását?

— Még nem tudom. Lehet, hogy itt maradok.

— Hány éve szolgál már az intézetnél?

— Husz esztendeje vagyok az Osztrák-Magyar bank alkalmazottja.

— Szóval, ha most lemond, nyugdíjat is kap?

— Hogyne!

— Nem tudja, mennyit?

— Azt az igazgatóság állapítja meg. Ugy hiszem, ha kevesebb is lesz, meg tudok majd élni, — adta meg a feleletet büszke mosollyal Schusztér Gábor.

A szerencsés bankszolga egyébként aligha téved: 550.000 koronából szépen meg tud élni egy polgár család.

**Mindenféle
Nyomtatványokat
olcsón készít
HOROVITZ ZSIGMOND
könyvnyomdája
Darabos-utca 7. sz. a.**

Eladó

a Szent-Anna-utca
22. számú ház.

1911. szeptember hó 1-én a kir.
törvényszék árverési termében (törvény-
széki épület földszint) megtartandó nyil-
vános árverésen el fog adatni.

Meteor Villamos színház

Bocskai-tér 10.

Legkellemebb szórakozó helye
Debrecen város közönségének.

Szombat: 2 előadás. Este 7-9 óráig.
9-11

Vasárnap és ünnepnapokon: 3 előadás:
d. u. 5-7-ig, 7-9-ig és 9-11 óráig.

Hétköznap: 1 előadás pont 9 ó. kezdődik.

Wagner Manó

tan- és nevelőintézete.

Rákospalotán, Budapest mellett.

Nyolcz osztályu főgimnázium
nyilvánossági és érettségi vizsgák
tartási joggal.

Nyilvános POLGÁRI fiúiskola.

Lelkiismeretes felügyelet.
Alapos oktatás. Jó ellátás.

Kitűnő tanerők. Alapvető ismételtanítás

Nagy árnyas kert és játszótér.

A tanulók lehetnek bennlakók és fél-
kosztosok

Kivánságra „Ismertetőt” küld az igazgatóság
Rákospalota.

(Vasuti állomás, posta, távirda, telefon)

Szép akar lenni ?

SZEPLŐS, RÁNCZOS ARCZOT HÓFE-
HÉRRÉ és ÜDÉVÉ VARÁZSOL a höl-
gyeknek ma már kedvenc szépség ápoló
szere a

„Márta Crém“

Rövid használat után meglepő eredmény
mutatkozik, SZEPLŐT, PATTANÁST és
bármily arcztisztatlanságot BIZTOSAN
ELTÜNTETT.

Teljes ártalmatlanságáért kezesség !

1. TEGELY MÁRTA CRÉM 1 KORONA
HOZZRVALÓ SZAPPAN 70 FILLÉR
MÁRTA POUDEER fehér, crém és rózsá-
szín színben 120 korona.

Kapható

Wachsmann Jenő és Társa

egyedüli készítőknél drougeria Szabadka.

Budapesti főraktárak Török József Király-
utca 12. Török Sándor „Opera” gyógy-
szertár Andrassy-ut.

Örökös állást nyerhet bárki havi 500 korona jöve-

delemmel, ha sorsjegyek részletfizetésre
való eladásának képviselőt a Budapesti
Erzsébetvárosi Takarékpénztár Részvény-
társaságnál (Budapest, VII., Károly-körut
13.) elvállalja. Szakértelem nem szükséges,
mint mellékfoglalkozás is üzhető.

Alaptőke 7 millió korona.

Debreczen
legrégebb

Fényképezési szaküzletében
Piac-utca 12.

Fényképezési cikkek
gyári árban
beszereshetők.

Levélpapírok,
Üzleti könyvek,
Képeslevelezőlapok

leszállított árban kaphatók

HOROVITZ ZSIGMOND

papírüzletében

Debreczen, Piac-utca 12. sz.
(volt Stencinger-ház.)

Iszlócs

nyomtatványok

bankok, hivatalok, iparosok, kereskedők, munkások részére

jutányos árban készülnek.

Papírüzleti telefon 330. Könyvnyomdai telefon 412.

Apró hirdetések.

28 krajczárért fejel férfi vagy női harisnyát **BENYÁTS EMIL** villanyerőre berendezett harisnyagyárra. Debrecen, Tiszapalota.

Zongoraórákat ad felelőség mellett gyakorlott, lelkiismeretes urnó kezdőknek és haladóknak. A zenetanáró garantálja a tanítvány elvállalása esetében a sikert: kitűnő módszere mellett még a leggyengébbeknél is, vagy a legelhanyagoltabbul tanítottaknál a legrövidebb idő alatt. Czim a kiadóhivatalban.

Elegánsan butorozott különbejárta utcai szoba villanyvilágítással Darabos-utca 7. sz. alatt kiadó.

Egy tanuló felvétetik Félégyházi János fűszerkereskedésében. Piac- és Miklós-utca sarok.

BOR! Borivók, vendéglősök tudomására hozom, hogy tőlem természetes, tiszta dalmáciai fajborokat jutányos áron beszerezhetnek. Ö-fehér, zöldes, hektója 60 korona, vörös zamatos 58 korona, fekete bikavér 65 korona. Rendelhető 50 literes hordó is. Meggyőződésül önköltségi árban bérmentve 5 kilogrammos postamintát 4 koronáért küldök. — Cím: Pank Ödön bornagykereskedő, Fiuméba.

Kiadó lakás. Hatvan-utca 42. sz. házban egy udvari 2 szoba, konyha és pincehelyiséggel november 1-től kiadó.

Egy vasüst, ipari célra nagyon alkalmas, eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban.

Egy kisebb utcai lakás kiadó November 1-re Thaly Kálmán-utca 7.

Derekvarróleányok állandó alkalmazást nyernek Takács Sándorné nőruha varrodájában Kölcsey-utca 22.

Kifutó fiu lapunk szerkesztőségébe felvétetik.

Csizmadiamesterek csizmaszárba való papirosló és mázsánként olcsón beszerezhetik Horovitz Zsigmond papírüzletében Piac-utca 12.

TOKAJI szomorodni, 1906. évi, 5 liter 10 K. Tokaji édes aszabor 5 félliteres üveg 12 korona, bérmentve, Grittner Lajosnál, Tokajban.

TÉLI SZALAMIT gyári áron szállít Gáspár Test vérek hentesáru üzlete Székelyudvarhelyt.

Utcai emeleti lakás minden modern kényelemmel augusztus elsejére kiadó. Irodának és hivatalnak is igen alkalmas. Értekezhetni Csapó-utca 10. sz. alatt, az udvarban, földszinti lakás.

BÖGERBEN emeleti uriház eladó. Bővebbet Balogh Örnagynál, honvéd-kórházban Budapest. Ügynökök díjaztatnak.

Vállalkozók és iparosok,

kik órabéres alkalmazottakkal dolgoztatnak, okvetlen szerezék be a most megjelent

Órabér kiszámítási táblázatot.

Kapható: **Tóth István** s. mérnöknel (Veres-u. 19. sz.) déli és esti órákban.

Az összes középiskolákra

u. m.

Gymnasium, reál, kereskedelmi, felsőleány, polgári- és leányiskolákra, tanító és tanítónőképzőkre stb. szükség ::

tan és segédkönyvek

használt és kifogástalan jó állapotban, valamint újonnan is és az összes elemi iskolákban használt tankönyvek kaphatók, úgyszintén az összes iskolákban használt író és gyakorló füzetek, író és rajzszerek, rajztömbök, körzők, rajzdeszkák, fejes és háromszögvonalzók, festékek, tusok, színes tenták, stb. legelőnyösebben szereshetők be ::

Szabó István

antiquariuma, papir, író és rajzszerek kereskedésében

Debreczen, Piac-utca 16.

(Alföldi Takarékpénztár épület)

Eladó téglá !!

Hogy a beállott nagy keresletnek megfelelhessünk, téglagyárunk üzemképességét, lényegesen emeltük és ma már abban a kellemes helyzetben vagyunk, hogy kitűnő, préselt

mészhomok téglát

minden mennyiségben szállíthatunk mérsékelt árak mellett. Kivánatra árajánlattal bármikor készséggel szolgálunk.

„Bóni“ gyártelep és mezőgazdasági r.-t. Nyirbátor.

ÉRTESÍTÉS.

Tisztelettel tudatjuk a nagyérdemű közönséget, hogy

Temetkezési intézetünket

ifj. Gebauer Károly vezetése alatt továbbra is fentartjuk.

Kérjük a mélyen tisztelt gyászoló közönséget, hogy szükség esetén ezután is bizalommal forduljanak hozzánk, mert főtörekvésünk, hogy telkiismeretesen és pontosan a legolcsóbb árak mellett szolgáljuk ki.

Kiváló tisztelettel:

Gebauer Károly és Társa.
özv. Gebauer Ferenczné.

Izzad a lába? Használjon **Harsányi-féle „Formacint“** mely bármely testrészi izzadságát megszünteti.

Hatása gyors és biztos!

Kis üveg 1 korona. Nagy üveg 2 korona

Kárpáti szesz rövid idő alatt megszünteti a csuzos, reumás fájdalmakat. Egy üveg ára 1 korona.

„**Menthol**“ jeges sóborszesz, az eddigi sósorszeszek között leg-hatásosabb 30—50 fillér es 1 koronás üvegekben.

A fentiek csakis a

Balás Ödön utóda

HARSÁNYI LAJOS

„Reménységhez“ címzett gyógyszerárában Debreczen, Csapó-utca 18. sz. a. kaphatók.

Az „Alföldi Takarékpénztár“

igazgató-ága közhírré teszi, hogy

hivatalos helyiségeit hétfőtől

azaz 1911. augusztus hó 28-ától kezdve újonnan épült Piac-utcai

saját palotájába helyezi át.

Az igazgatóság gondoskodott arról, hogy az intézet házában a takarékpénztár ügyfelei, ügyeiket a legkényelmesebb hozzájutással bonyolíthassák le, miért is az összes hivatalos helyiségek az épület

Piac-utcai főbejáróján át földszinten nyertek elhelyezést.

Minden a szakmába vágó jobb kereskedésekben kapható.

Világhírű

SULEIMAN

Gummisarok

a koronajegygyel.

Főraktár Ausztria-Magyarország részére:
Hermann Hirsch-cég Wien VII/3.